

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11.07.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z 3.07.2013r., przeliczył A. D. emeryturę od dnia 20.06.2012r., tj. od daty, od której przyznano świadczenie.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że obliczając emeryturę wnioskodawcy zgodnie z art. 53 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto: przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 1992 r. do 2001r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 109,83% (w załączeniu kwoty podstawy wymiaru składek i obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru). Podstawa wymiaru obliczona została przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 109,83% przez kwotę bazową 2974,69zł i wynosi 3 267,10zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy: składkowe w ilości 32 lat, 2 miesięcy i 6 dni, tj. 386 miesięcy, nieskładkowe w ilości 7 lat, 8 miesięcy i 25 dni, tj. 92 miesięcy. Zakład podał, że wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób: $24\% \times 2974,69zł = 713,93zł$, $(386 \times 1,3\%) / 12 \times 3267,10zł = 1336,30zł$, $(92 \times 0,7\%) / 12 \times 3267,10zł = 175,44zł$, co razem dało kwotę 2255,67zł. Nadto organ rentowy wyjaśnił, że do emerytury przysługuje zwiększenie z tytułu podlegania i opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w okresie od 1.11.1979r. do 31.12.1988r. w kwocie 73,92zł. Wskazał, że łącznie emerytura wynosi 2329,59zł.

Następnie ZUS podał, że do obliczenia wysokości emerytury wnioskodawcy zgodnie z art. 26 w/w ustawy, przyjęto, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Zakład przyjął, że kwota składki zewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 32469,01zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 428382,13zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 254,80 miesięcy, a wyliczona kwota emerytury wynosi 1808,68zł. ZUS wyjaśnił, że wysokość emerytury obliczył zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 26 w/w ustawy w następujący sposób: $((...),01 + (...),13) / 254,80 = 1808,68$ zł. Wskazał, że do świadczenia przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w okresie od 1.01.1983r. do 31.12.1988r. w kwocie 47,95 zł, co łącznie dało kwotę emerytury w wysokości 1856,63 zł.

Dalej ZUS podał, że obliczając emeryturę zgodnie z art. 183 w/w ustawy uwzględnił, że wobec osiągnięcia przez ubezpieczonego wieku uprawniającego do emerytury w 2012r. wysokość emerytury od 20.06.2012r. wynosi: 35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 w/w ustawy tj. 815,36zł i 65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 w/w ustawy, tj. 1206,81zł, co łącznie dało kwotę 2022,17zł (wraz ze zwiększeniem rolnym). Organ rentowy podał, że świadczenie po waloryzacji od 1.03.2013r. wynosi 2103,06zł.

ZUS wskazał, że decyzją tą dokonano weryfikacji okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz wysokości opłacanych składek zgodnie z przedłożonym zaświadczeniem z KRUS z 2.07.2013r.

ZUS do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury przyjął:

1. za 1992 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 3254387zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1992 kalendarzowy 35220000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1992 rok kalendarzowy 92,41%,
2. za 1993 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 49734830zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1993 kalendarzowy 47940000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1993 rok kalendarzowy 103,74%,

3. za 1994 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 67950259zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1994 kalendarzowy 63936000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1994 rok kalendarzowy 106,28%,
4. za 1995 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 9631,63zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1995 kalendarzowy 8431,44zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1995 rok kalendarzowy 114,23%,
5. za 1996 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 11848,43zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1996 kalendarzowy 10476zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1996 rok kalendarzowy 113,10%,
6. za 1997 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 14703,96zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1997 kalendarzowy 12743,16zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1997 rok kalendarzowy 115,39%,
7. za 1998 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 17333,28zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1998 kalendarzowy 14873,88zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 rok kalendarzowy 116,54%,
8. za 1999 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 23483,21zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1999 kalendarzowy 20480,88zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1999 rok kalendarzowy 114,66%,
9. za 2000 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 25949,86zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 2000 kalendarzowy 23085,72zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 2000 rok kalendarzowy 112,41%,
10. za 2001 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 27105,49zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 2001 kalendarzowy 2474,20zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 2001 rok kalendarzowy 109,55%,

Suma 1098,31%, zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 109,83% i jest średnią arytmetyczną z poszczególnych lat kalendarzowych ubezpieczenia wnioskodawcy /decyzja i załącznik do decyzji z 11.07.2013r. k. 185 plik III akt ZUS/.

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą, ubezpieczony wniósł od niej odwołanie wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania ZUS. W uzasadnieniu skarżący powołał, że ZUS w trzech kolejnych decyzjach ustalił różne wskaźniki wysokości podstawy wymiaru emerytury, wskazując, że w decyzji z dnia 11.07.2013r. jest to 109,83%, w decyzji z dnia 11.03.2008r. jest to 110,82%, a w decyzji z dnia 10.06.2013r. jest to 108,89%, argumentując, że powyższe jest niezrozumiałe. Odwołujący wskazał, że domaga się wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury na podstawie swojej przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych za lata 1988-1998 - z pominięciem roku 1992- co pozwala mu uzyskać wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury w wysokości 113,23% /odwołanie k. 2-3/.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy argumentował, że emeryturę przyznano skarżącemu na podstawie decyzji z dnia 10.06.2013r., którą wydano w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 25.03.2013r., sygn. akt VIII U 2996/12. Zakład podał, że podstawę wymiaru świadczenia ustaloną w części w oparciu o ustalenia art. 53 ustawy emerytalnej obliczono z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1978-1982, 1984-1985, 1987-1991, 1993-1998, 2000-2001, wskazując, że wskaźnik podstawy wymiaru emerytury wynosi 108,99%. ZUS podkreślił, że 20 lat kalendarzowych przed złożeniem wniosku o emeryturę obejmuje lata 1992-2001. Wyjaśnił, że decyzją z dnia 11.07.2013r. Rozpatrując wniosek z 3.07.2013r.

dokonano ponownego ustalenia wysokości emerytury wnioskodawcy przyjmując do jej obliczenia wynagrodzenie uzyskiwane z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych 1992-2001 przypadających w okresie 20 lat kalendarzowych przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, tj. z lat 1992-2011, a wskaźnik wysokości wymiaru wynosi 109,83%. Organ rentowy podał, że do obliczenia wysokości emerytury nie może być uwzględniony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 110,82% obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1988-1997 decyzją z dnia 11.03.2008r., gdyż lata 1988-1991 wykraczają poza okres 20 lat przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę (1992-2011) /odpowiedź na odwołanie k. 5/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. D. urodził się w dniu (...) /bezsporne/

W dniu 13.12.2007r. złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego /wniosek k. 1 plik I akt ZUS/.

Decyzją z dnia 11.03.2008r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił dla wnioskodawcy kapitał początkowy na dzień 1.01.1999r. w wysokości 146022,03zł. Jako podstawę wymiaru kapitału początkowego Zakład przyjął kwotę 1352,99zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1988r. do 31.12.1997r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 110,82%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 110,82% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie emerytalnej ($110,82\% \times 1220,89\text{zł} = 1352,99\text{zł}$). Zakład przyjął okresy składkowe w łącznej ilości 26 lat, 4 miesięcy i 4 dni, tj. 316 miesięcy, a nieskładkowe w łącznej ilości 1 miesiąca i 7 dni, tj. 1 miesiąca. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla ubezpieczonego wyniósł 80,11%. Zakład wyjaśnił, że współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej, a wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01zł. Organ rentowy podał, że średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 25.03.1999r. w sprawie tablic średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn – M.P. Nr 12, poz. 173. Zakład wskazał, że obliczył wartość kapitału początkowego w następujący sposób: $293,01\text{zł} \times 80,11\%$ (współczynnik proporcjonalny) co dało 234,73zł, $(316 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,35) : 12 \times 1352,99\text{zł}$ (podstawa wymiaru) co dało 463,13zł, $(1 \text{ miesiąc nieskładkowy} \times 0,7\%) : 12 \times 1352,99\text{zł}$ (podstawa wymiaru) co dało 0,81zł, razem dało to kwotę 698,67zł, która przemnożona przez 209 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia) dało kwotę kapitału początkowego w wysokości 146022,03zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił okresów od 1.10.1970r. do 18.04.1972r., od 25.04.1974r. do 20.06.1974r. ponieważ Zakład nie potwierdza ubezpieczenia /decyzja k. 33 plik I akt ZUS/.

W dniu 1.06.2012 r. A. D. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. /wniosek - k. 1-2 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 2.07.2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił A. D. prawa do emerytury wskazując, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze /decyzja - k. 50-51 plik II akt ZUS/

W sprawie zainicjowanej odwołaniem A. D. od w/w decyzji z 2.07.2012r. przed Sądem Okręgowym w Łodzi toczyło się postępowanie za sygnaturą VIII U 2996/12 /bezsporne, odwołanie - k. 2-5 załączonych akt VIII U 2996/12//

Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 25.03.2013r., sygn. akt VIII U 2996/12, zaskarżona decyzja z dnia 2.02.2012r. została zmieniona i przyznano odwołującemu emeryturę. /wyrok k. 94 załączonych akt VIII U 2996/12/

Decyzją z dnia 4.06.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie ustalił kapitał początkowy dla A. D. na dzień 1.01.1999r. w wysokości 146437,94zł. Jako podstawę wymiaru kapitału początkowego Zakład przyjął kwotę 1352,99zł ustaloną decyzją z dnia 11.03.2008r. o ustaleniu kapitału początkowego. Zakład przyjął okresy składkowe w łącznej ilości 26 lat, 4 miesięcy i 4 dni, tj. 316 miesięcy, a nieskładkowe w łącznej ilości 1 miesiąca i 7 dni, tj. 1 miesiąca.

Współczynnik proporcjonalny do - osiągniętego do 31.12.1998r. – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla ubezpieczonego wyniósł 80,79%. Zakład wyjaśnił, że współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej, a wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01zł. Organ rentowy podał, że do obliczenia współczynnika przyjęto okresy składkowe i nieskładkowe wynoszące łącznie 26 lat, 5 miesięcy i 11 dni. Organ rentowy podał, że średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 25.03.1999r. w sprawie tablic średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn – M.P. Nr 12, poz. 173. Zakład wskazał, że obliczył wartość kapitału początkowego w następujący sposób: $293,01zł \times 80,79\%$ (współczynnik proporcjonalny) co dało 236,72zł, $(316 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,35) : 12 \times 1352,99zł$ (podstawa wymiaru) co dało 463,13zł, $(1 \text{ miesiąc nieskładkowy} \times 0,7\%) : 12 \times 1352,99zł$ (podstawa wymiaru) co dało 0,81zł, razem dało to kwotę 700,66zł, która przemnożona przez 209 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia) dała kwotę kapitału początkowego w wysokości 146437,94zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił okresów od 1.10.1970r. do 18.04.1972r., od 25.04.1974r. do 20.06.1974r. ponieważ Zakład nie potwierdza ubezpieczenia /decyzja k. 40 plik I akt ZUS/.

Decyzją z dnia 4.06.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył kapitał początkowy dla A. D. na dzień 1.01.1999r. na podstawie art. 185 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku ze zgłoszonym przez ubezpieczonego wnioskiem o przyznanie emerytury na podstawie art. 184 w/w ustawy oraz spełnieniem warunków do jej nabycia. Zakład wyjaśnił, że przeliczenie kapitału początkowego następuje poprzez dodanie do udowodnionych okresów składkowych okresu, równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym 65 lat, a faktycznym wiekiem przejścia ubezpieczonego na emeryturę i ponowne ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem tego okresu. Dodany okres składkowy – ustalony w pełnych miesiącach – wynosi: 5 lat, tj. 60 miesięcy. Zakład wskazał też, że decyzją z dnia 4.03.2013r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy na dzień 1.01.1999r. w kwocie 146437,94zł, a uwzględniony w tej decyzji okres składkowy wynosi 316 miesięcy, który to okres podlega zwiększeniu o w/w okres składkowy w ilości 60 miesięcy, wobec czego okres składkowy wynosi łącznie 376 miesięcy. Następnie ZUS wyjaśnił, że obliczenie wysokości kapitału początkowego z uwzględnieniem dodanego okresu składkowego zostało dokonane w następujący sposób: $293,01zł \times 80,79\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 236,72 zł, $(376 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 1352,99 \text{ zł}$ (podstawa wymiaru) = 551,07zł, $(1 \text{ miesiąc nieskładkowy} \times 0,7\%) : 12 \times 1352,92 \text{ zł}$ (podstawa wymiaru) = 0,81 zł, co razem dało kwotę 788,60zł, która przemnożona przez 209 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia) dała kwotę kapitału początkowego w wysokości 164817,40zł /decyzja k. 44 plik I akt ZUS/.

W wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 25.03.2013r., sygn. akt VIII U 2996/12, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wydał decyzję z dnia 10.06.2013r., którą przyznał wnioskodawcy świadczenie emerytalne od 20.06.2012r., tj. od daty określonej w wyroku sądu.

Organ rentowy podał, że obliczając emeryturę wnioskodawcy zgodnie z art. 53 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto: przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1978r. do 2001r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 108,99% (w załączeniu kwoty podstawy wymiaru składek i obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru). Podstawa wymiaru obliczona została przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 108,99% przez kwotę bazową 2974,69zł i wynosi 3 242,11zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy: składkowe w ilości 32 lat, 2 miesięcy i 6 dni, tj. 386 miesięcy, nieskładkowe w ilości 7 lat, 8 miesięcy i 25 dni, tj. 92 miesięcy. Zakład podał, że wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób: $24\% \times 2974,69zł = 713,93zł$, $(386 \times 1,3\%) / 12 \times 3242,11zł = 1355,85zł$, $(92 \times 0,7\%) / 12 \times 3242,11zł = 174,10zł$, co razem dało kwotę 2243,88zł. Nadto organ rentowy wyjaśnił, że do emerytury przysługuje zwiększenie z tytułu podlegania i opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w okresie od 1.11.1979r. do 31.12.1988r. w kwocie 73,92zł. Wskazał, że łącznie emerytura wynosi 2317,80zł.

Następnie ZUS podał, że do obliczenia wysokości emerytury wnioskodawcy zgodnie z art. 26 w/w ustawy, przyjęto, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca

poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Zakład przyjął, że kwota składki zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 32469,01zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 428382,13zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 254,80 miesięcy, a wyliczona kwota emerytury wynosi 1808,68zł. ZUS wyjaśnił, że wysokość emerytury obliczył zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 26 w/w ustawy w następujący sposób: $((...),01 + (...),13)/254,80 = 1808,68$ zł. Wskazał, że do świadczenia przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w okresie od 1.01.1983r. do 31.12.1988r. w kwocie 47,95 zł, co łącznie dało kwotę emerytury w wysokości 1856,63 zł.

Dalej ZUS podał, że obliczając emeryturę zgodnie z art. 183 w/w ustawy uwzględnił, że wobec osiągnięcia przez ubezpieczonego wieku uprawniającego do emerytury w 2012r. wysokość emerytury od 20.06.2012r. wynosi: 35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 w/w ustawy tj. 811,23zł i 65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 w/w ustawy, tj. 1223,69zł, co łącznie dało kwotę 2034,92zł (wraz ze zwiększeniem rolnym).

Organ rentowy podał, że z w/w wyliczeniem będzie wypłacana emerytura ustalona na podstawie art. 183 w/w ustawy, która jest najkorzystniejszym świadczeniem.

Organ rentowy podał, że przedmiotową decyzją dokonano przeliczenia kapitału początkowego zgodnie z art. 174 ustawy emerytalnej znowelizowanej ustawą z dnia 28.07.2011r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2011r., Nr 187, poz. 1112).

ZUS zaznaczył, że w celu ewentualnego przeliczenia podstawy wymiaru z uwzględnieniem wynagrodzenia za okresy od 5.07.1974r. do 31.12.1977r., od 1.03.1999r. do 31.12.1999r., od 1.12.2006r. do 30.09.2008r. należy dostarczyć zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu zakładu pracy, dodając, że obecnie za w/w lata przyjęto minimalne kwoty wynagrodzenia, które pozostają bez wpływu na wysokość podstawy wymiaru. Ponadto wskazał, że ponowne przeliczenie wysokości emerytury może nastąpić po dostarczeniu kwestionariusza dotyczącego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników potwierdzającego wysokość opłaconych składek. Zakład poinformował wnioskodawcę, że w przypadku dostarczenia w/w dokumentów w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji, do przeliczenia zostanie zachowana data wniosku pierwszorazowego

/decyzja k. 176 plik III akt ZUS/

Zakład do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury do decyzji z 10.06.2013r. przyjął:

1. za 1978 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 60570zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1978 kalendarzowy 58644zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1978 rok kalendarzowy 103,28%,
2. za 1979 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 66748zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1979 kalendarzowy 63924zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1979 rok kalendarzowy 104,42%,
3. za 1980 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 78898zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1980 kalendarzowy 72480zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1980 rok kalendarzowy 108,85%,
4. za 1981 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 99201zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1981 kalendarzowy 92268zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1981 rok kalendarzowy 107,51%,

5. za 1982 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 139472zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1982 kalendarzowy 139572zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1982 rok kalendarzowy 99,93%,
6. za 1984 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 198315zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1984 kalendarzowy 202056zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1984 rok kalendarzowy 98,15%,
7. za 1985 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 24631zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1985 kalendarzowy 240060zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1985 rok kalendarzowy 102,49%,
8. za 1987 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 353432zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1987 kalendarzowy 350208zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1987 rok kalendarzowy 100,92%,
9. za 1988 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 801304zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1988 kalendarzowy 637080zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1988 rok kalendarzowy 125,78%,
10. za 1989 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 3118039zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1989 kalendarzowy 2481096zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1989 rok kalendarzowy 125,67%,
11. za 1990 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 13324066zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1990 kalendarzowy 12355644zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1990 rok kalendarzowy 107,84%,
12. za 1991 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 22038711zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1991 kalendarzowy 21240000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1991 rok kalendarzowy 103,76%,
13. za 1993 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 49734830zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1993 kalendarzowy 47940000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1993 rok kalendarzowy 103,74%,
14. za 1994 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 67950259zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1994 kalendarzowy 63936000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1994 rok kalendarzowy 106,28%,
15. za 1995 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 9631,63zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1995 kalendarzowy 8431,44zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1995 rok kalendarzowy 114,23%,
16. za 1996 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 11848,43zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1996 kalendarzowy 10476zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1996 rok kalendarzowy 113,10%,
17. za 1997 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 14703,96zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1997 kalendarzowy 12743,16zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1997 rok kalendarzowy 115,39%,

18. za 1998 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 17333,28zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1998 kalendarzowy 14873,88zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 rok kalendarzowy 116,54%,

19. za 2000 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 25949,86zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 2000 kalendarzowy 23085,72zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 2000 rok kalendarzowy 112,41%,

20. za 2001 rok: zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne 27105,49zł, kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 2001 kalendarzowy 2474,20zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 2001 rok kalendarzowy 109,55%,

Suma 2179,84%, zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 108,99% i jest średnią arytmetyczną z poszczególnych lat kalendarzowych ubezpieczenia wnioskodawcy /załącznik do decyzji z 10.06.2013r. k. 177 plik III akt ZUS/.

W dniu 3.07.2013r. A. D. złożył wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury w oparciu o przedłożone dokumenty wnosząc o doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów ubezpieczenia i ponowne ustalenie podstawy wymiaru świadczenia oraz doliczenie składek KRUS, oświadczając, że w dniu złożenia wniosku nie pozostaje w ubezpieczeniu emerytalno – rentowym /wniosek k. 180 plik III akt ZUS/.

Wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) k/K. w okresie od 5.07.1974r. do 31.12.1999r. w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zgodnie z angażami z w/w okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładach (...) k/K. wynagrodzenie skarżącego było określone stawką godzinową w następujących wysokościach: od 5.07.1974 r.-12,50 zł/godz., od 1.10.1974r.-14,50 zł/godz., od 1.02.1975r. –16,50 zł/godz., od 1.07.1976r. – 17,60zł/godz.

Z karty zasiłkowej za okresy od sierpień –wrzesień 1974r. wynika, że wnioskodawca uzyskał kwotę 6332 zł a za okres wrzesień – listopad 1977r. kwotę 4884 zł /niesporne, a nadto zachowana dokumentacja pracownicza w koperce za k. 89, a w niej w części B: umowa k. 2/B, karta obieguowa zmiany k. 3/B, angaże z 30.11.1974r. k. 4/B -9/B/.

Wynagrodzenie skarżącego w danym miesiącu było uzależnione od ilości przepracowanych przez niego godzin. Kwota wynagrodzenia skarżącego wahała się od ok. 5000 zł do ok. 6000 zł. Na przedmiotową kwotę oprócz wynagrodzenia określonego stawką godzinową składała się premia regulaminowa, której wysokość w badanym okresie była stopniowo obniżana, ponadto premia uznaniowa, której przyznanie było każdorazowo uzależnione od decyzji kierownika, który mógł rzeczoną premię danemu pracownikowi odebrać a przyznając decydował o jej wysokości i mógł ją obniżyć, a nadto dodatki za pracę zmianową, za pracę w szkodliwych warunkach i za pracę w soboty i w niedziele, jeżeli w danym miesiącu wnioskodawca pracował w te dni. /zeznania świadka E. F. – e-prot. z 17.03.2015r.: 00:06:26-00:19:18, zeznania świadka K. R. – e-prot. z 17.03.2015r.: 00:19:31-00:30:21/.

Nie zachowała się z w/w okresu zatrudnienia dokumentacja płacowa wnioskodawcy o wypłatach dodatków do wynagrodzenia określonego za pomocą obowiązującej stawki godzinowej, ani też o ilości przepracowanych przez skarżącego godzin, jak również dokumenty źródłowe będące podstawą do wypłaty premii regulaminowej i uznaniowej wskazujące na ich wysokość. /niesporne, a nadto zachowana dokumentacja pracownicza w koperce za k. 89/.

Wnioskodawca nie posiada dokumentów potwierdzających wysokość dodatku za pracę w warunkach szkodliwych ustalonego między nim i pracodawcą w okresie zatrudnienia w latach 1984-1993. Odwołujący w okresie obejmującym lata 1984-1993 otrzymywał wynagrodzenie wynikające z kartotek płacowych. /zeznania wnioskodawcy – e-prot. z 28.11.2017r.: 00:02:51-00:34:33/.

Przy uwzględnieniu za lata 1974-1977 stawek godzinowych wynikających z w/w angażu z Zakładów (...) k/K. oraz zarobków wnioskodawcy wynikających z karty zasiłkowej, wynagrodzenia skarżącego za pracę wykonywaną w pełnym wymiarze czasu pracy kształtowały się następująco: w 1974r.-16871 zł, w 1975r. -38177zł, w 1976r.-40183zł, w 1977r. -35895,20zł.

Hipotetyczne obliczenia świadczenia z uwzględnieniem w/w wynagrodzeń nie wpływają na zmianę wysokości kapitału początkowego i emerytury i nadal najkorzystniejsze pozostają w/w przyjęte do obliczenia wysokości świadczenia w w/w decyzjach, tj. w przypadku kapitału początkowego najkorzystniejszy jest 110,82%, a w przypadku emerytury najkorzystniejszy jest w/w wynoszący 109,83% .

/hipotetyczne wyliczenie ZUS - k. 123/.

Z zachowanych kart wynagrodzeń z lat 1992-1994 i z 1999r. z okresu zatrudnienia skarżącego w Odlewni (...) i z zaświadczenia RP-7 podpisanego przez księgową oraz syndyka masy upadłości z 30.07.2003r., wynika, że wynagrodzenie wnioskodawcy kształtowało się następująco w tym czasie: w 1992r. - 32545387zł, w 1993r.-49734830zł, w 1994r. -67950259zł, w 1999r.-19666,11zł. Ponadto z kart wynagrodzeń wynika, że wnioskodawca uzyskał dodatkowe premie w łącznych kwotach: w 1992r. - 2124080zł, w 1993r. - 3160000zł, w 1994r. 4659517zł. Podstawa do emerytury lub renty wskazana w kartach wynagrodzeń łącznie z w/w kwotami premii to: w 1992r. to 34669467zł, w 1993r. 52894830zł, w 1994r. -72609776zł /karty wynagrodzeń k. 173-175, karta wynagrodzeń z 1999r. k. 183 plik III akt ZUS, zaświadczenia RP-7 k. 13-20 plik I akt ZUS/.

Z zaświadczenia Rp-7 z dnia 25.04.2002r.i z kart wynagrodzeń z lat 2000 i 2001 w Zakładach (...) Sp. z o.o. wynika, że zarobki wnioskodawcy kształtowały się następująco: w 2000r. -25949,86zł, w 2001r. - 23187,89zł /niesporne/.

Hipotetyczny wskaźnik wysokości kapitału początkowego A. D. przy uwzględnieniu wynagrodzeń z lat 1992-1994 wykazanych w kartotekach płacowych wynosi 112,81% i ustalony został z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1988-1997. Hipotetyczna wysokość kapitału początkowego ustalonego na dzień 1.01.1999r. wynosi 166890,68 zł. Wysokość hipotetycznej emerytury obliczonej zgodnie z art. 183 ustawy o FUS wynosi 2045,70 zł na dzień 20.06.2012r., po waloryzacji na dzień 01.01.2018r. wynosi 2212,84 zł. Dla obliczenia w/w emerytury ustalono hipotetyczne emerytury: 1/ zgodnie z art. 53 emerytura wynosi 2283,61 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ustalony został z okresu 10 kolejnych lat kalendarzowych 1992-2001 i wynosi 111,82%,2/ zgodnie z art.26 emerytura wynosi 1829,83 zł.

Do obliczenia hipotetycznej wysokości wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego ubezpieczonego uwzględniono zarobki – dochód za lata 1988-1997 w następujących wysokościach:

- 1988 – 801304 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1988 kalendarzowy 637080zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1988 rok kalendarzowy 125,78%,
- 1989 – 3118039 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1989 kalendarzowy 2481096zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1989 rok kalendarzowy 125,67%,
- 1990 – 13324066 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1990 kalendarzowy 12355644zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1990 rok kalendarzowy 107,84%,
- 1991 – 22038711 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1991 kalendarzowy 21240000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1991 rok kalendarzowy 103,76%,
- 1992 – 34 669467 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1992 kalendarzowy 35220000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1992 rok kalendarzowy 98,44%,
- 1993 – 52894830 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1993 kalendarzowy 47940000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1993 rok kalendarzowy 110,34%,

- 1994 – 72609776 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1994 kalendarzowy 63936000zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1994 rok kalendarzowy 113,57%,
- 1995 – 9631,63 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1995 kalendarzowy 8431,44zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1995 rok kalendarzowy 114,23%,
- 1996 – 11848,43 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1996 kalendarzowy 10476zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1996 rok kalendarzowy 113,10%,
- 1997- 14703,96 zł a także kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok 1997 kalendarzowy 12743,16zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za 1997 rok kalendarzowy 115,39%.
Suma wyniosła 1128,12%, a średnia arytmetyczna wskaźników poszczególnych lat kalendarzowych 112,81%.

/wyliczenie ZUS k. 202-204/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy oraz dokumenty znajdujące się w załączonych aktach ZUS.

W szczególności ustalając okoliczności faktyczne Sąd uczynił podstawą dowodową ustalonych przez siebie faktów zachowaną oryginalną dokumentację kadrowo-płacową za kartą 89 (w szczególności angaże ze stawką godzinową i karty zasiłkowe) oraz karty wynagrodzeń z lat 1992-1994 i 1999, jak również zaświadczenia RP-7 dotyczące okresów zatrudnienia w C. i Zakładach (...) Sp. z o.o. albowiem wskazane tam kwoty pozwalają na odtworzenie w sposób pewny wysokości uzyskiwanych przez wnioskodawcę zarobków. Sąd nie mógł natomiast oprzeć się na zeznaniach skarżącego i świadków, w których twierdzili, że w okresie zatrudnienia w C. oprócz wynagrodzenia ustalonego stawką godzinową skarżący otrzymywał premię regulaminową, premię uznaniową, dodatki za pracę w warunkach szkodliwych, za pracę zmianową, za pracę w soboty, niedziele i święta, albowiem nie zachowała się dokumentacja płacowa i dokumenty źródłowe pozwalające odtworzyć te wartości. Sąd zważył też, że z zeznań świadków wynika, że premia regulaminowa była obniżana w badanym okresie, a premia uznaniowa mogła nie zostać przyznana przez kierownika, który w przypadku przyznania jej również decydował każdorazowo o jej wysokości. Nie był to zatem dodatek stały i z góry określonej jednakowej wysokości, a w aktach sprawy brak dokumentów płacowych pozwalających na jego odtworzenie w sposób pewny. Nie ma też dokumentacji płacowej, z której wynikałoby ile godzin konkretnie wnioskodawca przepracował w nadgodzinach, w święta, w niedziele wobec czego jego twierdzenia pozostały w tej kwestii nieudowodnione. Wobec jednak bezspornej kwestii, iż wnioskodawca pracował w Zakładach (...) w pełnym wymiarze czasu pracy i znajomości stawki godzinowej skarżącego możliwym było odtworzenie w sposób pewny jego wynagrodzenia zasadniczego na podstawie załączonych do akt oryginalnych angaży.

Jako podstawę poczynionych w przedmiotowej sprawie ustaleń faktycznych Sąd przyjął również hipotetyczne wyliczenie wysokości wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz kapitału początkowego dokonanego przez organ rentowy w oparciu o zachowaną i uznaną za wiarygodną oryginalną dokumentację płacową wnioskodawcy zalegające za kartą 123 i kartą 202-204, na której Sąd się oparł w niniejszych ustaleniach. Gwoli ścisłości dodać należy, że Sąd pominął pierwsze hipotetyczne wyliczenia ZUS zalegające za kartą 95, albowiem zostały oparte na wynagrodzeniach skarżącego ustalonych wyłącznie na podstawie angaży określających stawkę godzinową, lecz nie uwzględniających kwot wynikających z kart zasiłkowych. W tym zakresie miarodajne dla ustaleń w sprawie okazały się hipotetyczne wyliczenia ZUS załączone do akt sprawy za kartą 123, w których ustalając wynagrodzenia skarżącego uwzględniono tak stawkę godzinową jak i kwoty z kart zasiłkowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołanie wnioskodawcy częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust.2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust.3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Według ust.3b jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art.15 ust.3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl ust.7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. Zgodnie natomiast z treścią ust. 8 przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei z mocy art.15 ust.1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust.6 i art.176.

Natomiast stosownie do brzmienia ust.2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Zgodnie z § 21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru

emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument na podstawie, którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja niewątpliwie wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza jednak, iż zarówno okres zatrudnienia jak i wysokość uzyskiwanego uposażenia nie może być wykazana w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25.07.1997 r. II UKN 186/97, OSNAPiUS 1998/11/342, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997-03-04, III AUa 105/97 opubl: OSA w W. rok 1997, Nr. 2, poz. 7; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 1993-08-18, III AUr 294/93 opubl: P.. Sąd. rok 1994, Nr. 3, poz. 6).

Przyjąć zatem trzeba, iż w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (sporne czy też niemożliwe do udowodnienia przy pomocy dowodu z dokumentu) mogą być dowodzone wszelkimi dostępnymi środkami, które Sąd uzna za pożądane i celowe, co wynika także z treści przepisu art. 473 k.p.c.

Mając to na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornymi okresami zatrudnienia wnioskodawcy, a także dopuścił dowód z zeznań świadków i wnioskodawcy.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd miał na uwadze, że wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę, czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stale i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

W przypadku wnioskodawcy najkorzystniejsza okazała się emerytura obliczona z art.183 cyt. ustawy.

Zgodnie z treścią przepisu art.183 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2009, wynosi: 1)80% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 2)20% emerytury obliczonej na podstawie art. 26. Natomiast zgodnie z ust. 4 w/w artykułu emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2012, wynosi: 1)35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 2)65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Przepis art.53 ust.1 wskazanej ustawy stanowi z kolei, że emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art.19, z zastrzeżeniem ust.3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych - z uwzględnieniem art.55.

Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust.1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy (ust.2). Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art.21 ust.1 pkt 1 i ust.2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury (ust.3). Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub

ubezpieceniom emerytalnemu i rentowym (ust.4). Przepisy ust.3 i 4 stosuje się odpowiednio, jeżeli podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjętej do obliczenia świadczenia przedemerytalnego (ust.5).

Przepis art.26 wskazanej ustawy stanowi z kolei, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2. Tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego. Innymi słowy podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitał początkowy z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi zaś równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym wynoszącym 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę.

Z zachowanych kart wynagrodzeń z lat 1992-1994 i z 1999r. z okresu zatrudnienia skarżącego w Odlewni (...) i z zaświadczenia RP-7 podpisanego przez księgową oraz Syndyka masy upadłości z 30.07.2003r., wynika, że wynagrodzenie wnioskodawcy kształtowało się następująco w tym czasie: w 1992r. - 32545387zł, w 1993r.- 49734830zł, w 1994r. -67950259zł, w 1999r.-19666,11zł. Ponadto z kart wynagrodzeń wynika, że wnioskodawca uzyskał dodatkowe premie w łącznych kwotach: w 1992r. - 2124080zł, w 1993r. - 3160000zł, w 1994r. 4659517zł. Podstawa do emerytury lub renty wskazana w kartach wynagrodzeń łącznie z w/w kwotami premii to: w 1992r. to 34.669.467zł, w 1993r. 52.894.830zł, w 1994r. -72.609.776zł. Z zaświadczenia Rp-7 z dnia 25.04.2002r.i z kart wynagrodzeń z lat 2000 i 2001 w Zakładach (...) Sp. z o.o. wynika, że zarobki wnioskodawcy kształtowały się następująco: w 2000r. -25.949,86zł, w 2001r. - 23.187,89zł.

Hipotetyczny wskaźnik wysokości kapitału początkowego A. D., którego nie kwestionował skarżący, przy uwzględnieniu wynagrodzeń z lat 1992-1994 wykazanych w kartotekach płacowych wynosi 112,81% i ustalony został z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1988-1997. Hipotetyczna wysokość kapitału początkowego ustalonego na dzień 1.01.1999r. wynosi 166.890,68 zł. Wysokość hipotetycznej emerytury obliczonej zgodnie z art. 183 ustawy o FUS wynosi 2.045,70 zł na dzień 20.06.2012r., po waloryzacji na dzień 01.01.2018r. wynosi 2212,84 zł. Dla obliczenia ww. emerytury ustalono hipotetyczne emerytury: 1) zgodnie z art. 53 emerytura wynosi 2.283,61 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ustalony został z okresu 10 kolejnych lat kalendarzowych 1992-2001 i wynosi 111,82%, 2) zgodnie z art.26 emerytura wynosi 1.829,83 zł.

W tym zakresie zatem odwołanie skarżącego należało uwzględnić i zmienić zaskarżoną poprzez przeliczenie emerytury A. D. w ten sposób, że w zakresie obliczenia wysokości świadczenia zgodnie z art.53 należało przyjąć wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na poziomie 111,82 % przyjęty z lat 1992-2001, a w zakresie obliczenia wysokości świadczenia zgodnie z art.26 przyjmuje wartość kapitału początkowego ustalonego na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 166.890,68 złotych, ustaloną przy przyjęciu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na poziomie 112,81 % z lat 1988-1997, o czym orzeczono jak w punkcie 1 sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Natomiast w pozostałym zakresie odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd ustalił bowiem zgodnie z oryginalnymi angażami z okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładach (...) k/K. wynagrodzenie skarżącego opierając się na wynikającej z tych angaży stawce godzinowej w następujących wysokościach: od 5.07.1974r.-12,50 zł/godz., od 1.10.1974r.-14,50 zł/godz., od 1.02.1975r. -16,50 zł/godz., od 1.07.1976r. - 17,60zł/godz., a także w oparciu

o karty zasiłkowe za okresy od sierpień –wrzesień 1974r, z których wynika, że wnioskodawca uzyskał kwotę 6332 zł a za okres wrzesień – listopad 1977r. kwotę 4884 zł. Wobec niespornej kwestii, że wnioskodawca był w tym czasie zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy niewątpliwie na podstawie w/w dokumentów płacowych możliwe było ustalenie w sposób niewątpliwy wynagrodzenia wnioskodawcy za lata 1974-1977, które kształtowały się następująco: w 1974r.-16871 zł, w 1975r. -38177zł, w 1976r.-40.83zł, w 1977r. -35.895,20zł.

Poza w/w dokumentami płacowymi wnioskodawca nie posiada innych dokumentów potwierdzających wysokość dodatkowych składników jego wynagrodzenia, ani za nadgodziny, ani dodatku do pracy w warunkach szkodliwych ustalonego, czy za pracę w soboty, niedziele i święta, ani też otrzymywania premii regulaminowej i jej wysokości czy też premii uznaniowej, jak również nie zachowały się dokumenty źródłowe w postaci regulaminu, które pozwoliłyby ustalić czy premia regulaminowa była stałym dodatkiem i w jakiej wysokości.

Odwołujący, będąc reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika, nie przedstawił aż do zakończenia postępowania odwoławczego żadnych nowych wiarygodnych dowodów w tym przedmiocie. Zeznania świadków nie dają podstaw do poczynienia jednoznacznych ustaleń w tej kwestii, skoro wynika z nich, że wynagrodzenie było uzależnione od ilości przepracowanych godzin a nie zachowała się taka dokumentacja ze spornego okresu, a nadto premia regulaminowa ulegała w spornym okresie obniżeniu, zaś otrzymanie premii uznaniowej jak i jej wysokość każdorazowo była decyzją kierownika.

Wobec powyższego Sąd uznał, że nie ma sprawie dowodów, które dodatkowe składniki rzeczywistego wynagrodzenia wnioskodawcy pozwoliłyby odtworzyć w sposób jednoznaczny.

Zgodnie z zaś regułami dowodzenia obowiązującymi w procesie cywilnym, to na stronie, która z określonych twierdzeń wywodzi skutki prawne ciąży obowiązek przedstawienia na te okoliczność dowodów.

Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie Sąd Najwyższy w wyroku z 7 października 1998 r., (II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662 stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jest to tym bardziej istotne, że wnioskodawca w sprawie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

Przy uwzględnieniu zaś hipotetycznego obliczenia świadczenia z uwzględnieniem w/w wynagrodzeń załączonych za kartą 123 w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) k/K., a ustalonych na podstawie stawki godzinowej i kart zasiłkowych za pracę w pełnym wymiarze (których w tym zakresie strona skarżąca nie kwestionowała, a jedynie argumentowała, że nie jest to rzeczywista wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego, na które według odwołującego składały się również inne składniki tj. dodatki, premie itp., których wysokości jednak nie udowodnił), zdaniem Sądu, należy uznać, że tak ustalone wysokości wynagrodzenia co prawda nie budzą wątpliwości, tym niemniej nie wpływają na zmianę wysokości kapitału początkowego i emerytury i nadal najkorzystniejsze pozostają w/w przyjęte do obliczenia wysokości świadczenia w decyzjach ZUS.

Z tych przyczyn odwołanie skarżącego w pozostałym zakresie okazało się niezasadne i nie mogło zostać uwzględnione w tej części, wobec czego podlegało oddaleniu, o czym orzeczono jak w punkcie drugim sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

A.P.